

Kéziratok nem adatnak vissza.

Fellállott amint beszélt és nyugtalanul járkált le s fel a szobában. Nem kívánta ez

*) Az első sorozat, szintén öt kötettel. a főlyő év március havában jelent meg s a tartalma ez volt: *Arany* János munkái, I. köt.; — *Tompa* Mihály munkái, I. köt.; — *Vörösmarty* Mihály munkái, I. köt.; — *Csiky* Gergely válogatott színművei; — *Garay* János válogatott költeményei. — Kiadja a Franklin-Társulat Budapestén. 1902.

sem művészet, sem a kereskedelem nem igényel kizárólagos központosítást. Ez a természetellenesség ellenkezik. Ez a nemzeti érzésnek a periferiákban való elcsúszását vezetne. Ebből pedig, különösen hazánkban, hol a nemzetiségek vidékei erősen összetartoznak a végekkel, nagyobb baj származhat mint a hatalmi és vagyoni túltengés birtoklásának veszteségéből. Hadd legyen a főváros első a műveltségben, kereskedelemben, de nem az egyetemen! Legyen az példányképe, de valóban utánzásra méltóan és megközelíthetően, a többi középpontoknak, amelyek közvetítenek soha föl nem halmozódó kincseiket a saját vidékeikkel. Ezek azután ott nemzeti vagyonná válnának, magok pedig — az állam vérkeringésének helyes szabályozásával — legerősebb biztosítékai lennének a nemzeti állam eszméje megtestesülésének.

Adjon az állam alkalmat arra, hogy a szükséges intézmények létesüljenek, a viszonyok megfelelőek legyenek. De működőképes közre a társadalom is, ez a széttagozott óriás, a mely ma egyik lábával a másikat tapotja, vagy ledönti a saját keze munkáját. A kezdeményezés a legelőkelőbb helyekről kell kiinduljon, a legmagasabból, ha sikerre akarunk számítani. Milyen hatalmas lökést adna vidéki életünknek az, ha a királyi család fiatalabb tagjai vidéki középpontjainkon laknának, pl. Kolozsvárt, Debreczenben, Aradon, Szegeden, Pécsen, Kassán, Pápán, stb. ...!

Ha népünket közelebből megismerjük, az is csak nekünk válnék hasznunkra, de kitűnő hatásának bizonyulna jelenléti nemzeti kérdéseink megoldásánál is.

De vegye ki a részét a fejlesztés és haladás első munkájából minden tényező, mely a vidéken él, vagy életrekelendő. A misszionárius, melyet teljesít, tekintélyt és súlyt biztosít magának abban az egyre bővülő körben, melybe sikeres működésének eredményei elhatolhatnak.

Egy ilyen tényező nagyon is figyelmeztető mozgalmáról kell beszámolnunk nem is a napi kronika szűk keretében, de mert az — az előzők szerint — országos érdekelt kíván istápolni, az ország színe előtt. Számot tartunk arra, hogy Kolozsvár ünnepével kapcsolatosan végbemenő s annak programjában foglalt, minden esemény az ország érdeklődésére tartha számot.

A tényező az „Erdélyi szépművészeti társaság”. Az esemény annak október 12-én megnyitandó kiállítására.

Egy pár lelkes ember, most három éve, megteremtette a társaságot.

Célja ismeretes. Az a körülmény, hogy a társaság minden segély és anyagi támogatás nélkül jött létre, igazolja életrevalóságát, tanusodik másfelől arról, hogy Erdély s különösen Kolozsvár fölöttébb közönsége az alkotást szükségesnek tartotta.

Kiváló jele ez annak a ténynek, a mely már az országos közutadban él, hogy Kolozsvár teljesen alkalmas arra, hogy elsőrendű vidéki középpont emelkedjék.

Legyen az Erdélyi szépművészeti társulat példája vonzó és buzdító azokra az intézményekre nézve a melyeknek gyökerei rébben találnak tápláló talajra Kolozsvár melegtől falai között.

Hiszen Kolozsvárt, sőt Erdélyben élő művészeink száma olyan csekély, hogy az ország (Budapest) művészeivel szemben teljesen elenyészik s mégis kiváló erélyllyel és bátorsággal nekivágtak, sanyaru viszonyaik között, egy nagyszabású kiállítás rendezésének.

Bátor munkálkodásuknak — mint az ma már megállapítható meg van a fényes eredménye. Az erkölcsi siker. Az azután Erdély és az egész Magyarország idereségét népek műpártoló magatartásától fog függeni, hogy az anyagi siker arányos lesz-e a nagy erkölcsi sikerrel.

Nem kisínylendő eredmény az, hogy a szigorú műbírálat rostjain keresztül becsúszott művek száma a 400-at megüsse! Az a díszes művészi névsor pedig a mely a természetnek javát küldött a sétatéri korcsolya csarnok tágas helyiségeibe, pedig a kiállítás magas színvonalának magyarázatára nem szoruló képet nyújtja.

— Nem engedem magam megigéztetni — mondá félhangon, a mint a porondos uton járt. — A romantikával végeztem! Ezentul csendes próza lesz az életem; én választottam az utamat és azon szándékoztam menni. Oly rég ideje mióta ladyk társaságában voltam, hogy veszőlyben vagyok bolondná lenni; de ügyvelnem kell magamra. Elvégre is, nem akarták elhívetni velem, hogy lady Vale egy ügyes számító asszony? Az e, vagy nem az — annak a megítélésére nem tartozik reám; de szükségem van, hogy a szelid bánat szemérem elbűvöljön. Én nem kívánok itten intimitásba jönni. Ezt az egy látogatást a családi összeköttetésért teszem, de ez a látogatás rövid lesz és nem fogok ismét eljönni. Egy ilyen ház a milyen ez, elrontaná az embert az az élet redlőitására.

Egy dallamos hang édes éneke ütötte meg a fülét. Mielőtt ideje lett volna megmondani, hogy ott maradjon e vagy elmenjen, szemlélte szembe találta magát Florencel. Esteli ruhában volt, fehér virágokkal a hajában és egy sor gyöngygyal a fehér nyakán. Florencé felé nézett rá, azzal a ragyogó tekintettel, melyet az ifjú már korábban észre vett és a következő percben lassan sétált a lady oldala mellett, míg az beszélt neki a kertről és annak a sokféle kincseiről, lady Valeról, a madárai életéről, haza jövőleikről és a saját élvezetéről a szép tavasz és nyári időben, melyek most egymásba voltak olvadva. A

Olyan kiállítást rendez most a társulat feltűnés nélkül, sőt mondhatjuk csendben, melyhez vidéki kiállítást hasonlítani nem lehet a mely egyenesen a budapesti „Műcsarnok” kiállításának — nem rivalisa, hanem vidéken levő, méltó kiegészítője és párja.

Peille Róbert igazgató, Kövry Andre, Biasini Marika, Veress Zoltán és Marselle Andre szorgoskodó keze nem kisebb művészek művét rendezői helyezi tudással és nagy kitartással már egy hete, mint Roskovicsnak az országgyűlés háza Szent István számára festett király képeinek nagy művészi ihletettséggel és történelmi tudással megalkotott remek katonjait, Benczurak, a nagymesternek nagybecsű portrait it, Lotznak az opera ház menyezete nagynevű megalotójának — László Fülöp, Telepy Károly, kézi Kovács László, Nográdi, Innocent (Krisztus vére) Ballónak, magyar festészetünk remekelő mestereinek lelkes gyönyörködött, szívünket örömmel eltöltő, pompás képeit Tull ödön Zemplényi, Vajda Zsigmond, Boruth, Tölgyesi, Fényes, Strobl Zsófi fényes tehetségeiről tanuszkodó műveit a festők közül s ezeken kívül a jómaguk kíváló becsű s még egy sereg erdélyi és nem erdélyi festő remek szingazdag. Élénk és tartalmas kiállítás-csoportosuló műveit.

Szobrászaink is szép számmal jelentkeztek, közöttük a kolozsvári ünnepségeket a magyar művészet diadalünnepévé emelő Fadrusz, kinek pompás lovasszobra és „Krisztus” mindenki ben a bevégzett tökéletesség érzetét kelti, de küldött a legjavából hazai szobrászművészetünk másik, nem kisebb büszkesége, Strobl is.

Még csak Faragó politikai vonatkozású humoros karcainak jellegzetes és az írottaknál is ékebben beszélt, az egész Magyarország élénk tetszésével kitüntetett gyűjteményét kell említenem, hogy a tájékozás a kiállítás gazdagsága, tartalmassága is nagy érdeket keltő voltára nézve meglegyen.

A megnyitás kellő fénye is biztosítva lesz, amennyiben az 12-én délután 3 órakor a királyi család legnépszerűbb és műszeretéről ismert tagja, József kir, herceg és családja magas jelenlétében fog a társulattal közölt értesítés szerint, megtörténni.

Ott lesznek Széll Kálmán miniszterelnök és gr. Apponyi Albert, képv. házielnök, Wlassics Gyula kultuszminiszter, ki mint védnök a kir, herceget fogja üdvözölni s azon kívül a Kolozsvárt időző, összes miniszterek, országgyűlési képviselők, főrendek, a politikai, egyházi, művészeti világ kiválóságai, Erdély színeje s az ország küldöttei.

Hadd lássanak nemes törekvést, érdemes munkának szép eredményét. Vigyék meg Kolozsvár városának hírtől távoli részeibe az országnak! Táplálják lelkiükben azt a nemes érzést, tartásukat szemlélő azt az nagy célt, a melyet az Erdélyi szépművészeti társulat: a cultura előbb vitelét csekély anyagi erővel, de nagy kitartással s úgy, hogy az ország minden részére terjedjen az szét.

Az Erdélyi Szépművészeti társulatot nemes célja elérésében az állam és egyesek részéről támogatás és dícséret illeti. Nagy napjának alkalmából, a mely a magyar nemzeti nagyság és dicsőség történeti fényes képviselője, Mátyás király emlékszoberának, a magyar művészet büszkeségének fölavatásával egybe esik, üdvözljük!

Dr. Hegedüs Árpád.

Egyleti élet.

Az oltáregylet közgyűlése. A Kolozsvárt alakult oltáregylet vasárnap délután a belvárosi leányiskola nagytermében rendkívüli közgyűlést tartott gróf Kornis Berta urhölgy elnöklésével. A közgyűlésen először dr. Hirschler József káplán, mint az egyletnek újonnan kinevezett igazgatója tartotta meg beköszöntő beszédjét, melyben fejtegette az egylet céljait, s ígéretet tett, hogy feladatait lelkiismeretesen teljesíti. Különösen felhívta az egylet tagok figyelmét a restaurálás alatt álló főpórábia templomra, melyet gondozásokba ajánlott. Ezután megválasztották egylet tagjait gróf Bethlen Elzát, aljegyzőnek Oberth Vilamát, pénztárnoknak Kászoni Ferencet káplánt.

A „Torda-Aranyos vármegyei általános Tanítótestület” maros-ludasi fiókköre ez évi első rendezési körülményeit f. d. október hó 18-án d. e. 9 órától kezdődőleg Maros-Ludasod az áll. iskola tanteremében tartja meg.

Meghívó. Az „Egyetemi kör” olvasó termében tartandó általános ifjúsági közgyűlésre. A gyűlést f. h. 8-án, szerdán d. u. 6 órakor tartjuk meg. Tárgya: A kolozsvári egyetemi atlétikai club” megalakítása és szervezésének fixozása lesz. Kérjük az ifjúság szíves érdeklődését e minden tekintetben szükséges életre való eszme iránt, Az „Egyetemi kör” e. i. Választmányára.

Zene.

Földesi hangversenye. A fiatal gordonka-művész, a ki meghódította a kontinens valamennyi metropolisának zenekedvelő közönségét s Kolozsvárt is kitűnő emléket hagyott hátra ez év januárjában tartott hangversenyével: e hó 11-én ismét előtűnt hozzánk. A műtőn nem láttuk, garmadával aratta a babérokat a világ legkényesebb ízlésű közönsége: a londoni high life körében. A komoly és rendesen hideg angol kritika valóságos lelkesedéssel nyilatkozott felőle és megállapította, hogy ezidőszent a gordonkának nincs még egy olyan mestere mint Földesi. Az ifjú művész a nyáron pihent, de pihenése közben is tökéletesítette magát. A kik mostanában hallották, konstatálhatták, hogy az ifjú emberből érett férfi lett, a kinek szívéből fakad, a mit elbűvölő technikával megszólaltat a négy húr. Földesi okt. 15-én Londonba megy, hol egyháztan három nyilvános hangversenyt ad a St. James-hallban, Angliából pedig átvitorlázik Amerikába. — Kolozsvárt csak egy hangversenyt tart s így fölösleges figyelmeztetni zenekedvelőinket, hogy siessenek lefogalni jegyeiket e művészi élvezetet ígérő estére.

SZÍNHÁZ.

Aranylakodalmom. A nagy nemzeti gyászünnep alkalmával Rákosi-Beothy látványos színműve az Aranylakodalmom került színre elég szépszámu közönség előtt — jó előadásban. Tölvölgyi, Tompa, Szakács, Papp s több kisebb szereplő a legjobbat igyekeztek nyújtani. Krausz bácsit Mátrai játszta jóízű humorral, sok ötletességgel sűrű kacagást idézve elő.

Rang és mód. Szigeti József rég nem adott zamatot magyarságu színműve holnap új betanulással kerül színre. Az előadásban a régi szereplők közül csak ketten vesznek részt, Szentgyörgyi, ki Bannai Gerőt egyik legkiválóbb alakítását és Megyeri igazgatót, ki most is az öreg Anenburger grófot játssza. Laczkó A. Tölvölgyi M. T. Halmi M. Papp, Szakács, Deszéri, Mátrai, Katona, Heltai új szereplők lesznek.

Vasárnap délután is disz előadás lesz a színházban. Balogh István népszínműve „Mátyás diák-ot fogják színezhöz. A czimszerepet Tompa, Kupa kántort Szentgyörgyi, Vlad Marozit, a lótt diákok Mátrai fogják játszani.

Jókai tiszteletére szombaton, rendezendő disz előadásban „A Szigetvári vártnakban” Annát Tölvölgyi M. Máriát T. Halmi M. Zrinyit Szakács, Szelmét Tompa, Juranicsot Papp, Szoliman Szentgyörgyi fogják játszani.

A Szevillai borbély lesz csütörtökön az évad első operai előadása, melyben a bemutatkozó Garzó Adél mellett Vécsei, Kassai, Hunfi és Váradiné énekelnek.

A föld, Malonyai és Kemechej ujszín-művének szerekeit már kiosztották. A darab e hó 22-én kerül bemutatásra.

Tudomásul.

Értesítő, egyuttal kérelem a kolozsvári rom, kath. egyház t. cz. tagjainhoz.

Mátyás dicső királyunk emlékére a magyar nemzet kegyeletéből, hálájából és szeretetéből Kolozsvár sz. kir. város területén, emelt díszes szobrának 1902. évi október hó

12-én végbemenő leleplezése alkalmából, az ünnepélynek legelső és legfontosabb része azon szentmise lesz, mely ezen napon délelőtti 9 órakor. a rom. kath. egyházközség (Mátyás király-ter) Szt-Mihály templomban szeretett főpásztorunk székelyi gróf Majláth Gusztáv Károly erdélyi püspök ur ő méltósága által fényes napi segédlettel fog az urnak bemutatni.

Szükséges, hogy ezen alkalommal templomunk első sorban 6 felsége I-ső Ferencz József hön szeretett királyunk képviselőletben körünkbe jövő a magyar nemzet által forrón szeretett József főherceg és a legmagasabb királyi családhoz tartozó többi tagok, valamint az ország magas kormányának, főpapságának, az idegen országok képviselőinek, a királyi udvartartás, az országgyűlés mindkét házának, a cs. és kir. közös hadsereg, honvédségünk, a magas miniszteriumok, törvény és egyéb hatóságok sat. fő és nagyméltóságú, méltóságos, nagyságos és tekintetes képviselői, nemkülönben az ország távolabbi és közelebbi részeiből idejövő vendégek nagy száma részére rendelkezésre álljon.

Énnek elérhetése érdekében a kolozsvári rom. kath. egyház község választmánya egy rendező bizottságot küldött ki, melynek feladata minden intézkedést megtenni arra nézve, hogy ezen szentmise alkalmával minél számosabban a templomban jelen lehessenek, valamint arról is gondoskodni, hogy a jelen alkalomra előreláthatólag mégis csekély arányunk mutatkozó templomban, csak is annyian bocásjatszanak be, a mennyinek ezt a templom térfogata megengedi, hogy a tulzsufaltságtól eredő minden esetleges bajnak eleje vessétek.

Az alólírott rendezőbizottság ezen okból azon tiszteletteljes kéressel fordul Kolozsvár város rom. kath. egyházközségeinek összes, de különösen azon t. cz. tagjaihoz, a kik lelki ájtatosságukat rendszerint a rom. kath. plobánia (Mátyás király téri) Szt. Mihály templomban szokták elvégezni: kegyeskedjenek a jelzett szentmise alkalmával — folyó hó 12-én délelőtti 8 és 11 óra között — templomunkat városunk kedves és nagyra becsült vendégeinek átengedni.

Tájékoztató felemlítjük, hogy a f. hó 12-én, vasárnapon reggeli 6 órakor tartandó reggeli mise alkalmával, egészen reggeli fél 8 óráig főtéri templomunk, minden korlátozás nélkül a hívők részére nyitva áll reggeli fél 8 órától 8 óráig a templom a szükséges előkészületek megtétele végett zárva lesz, reggeli 8 órától délelőtti 11 óráig illetve az ünnepi szentmisénél jelen volt közönség eltávazásáig, abban csak a meghívott vendégek, váruunk különböző hatóságainak, testületeinek és intézeteinek (korlátozott számú) képviselői és azok családtagjai, (utóbbiak azonban csak a legkorlátozottabb számban) foglalhatnak helyet.

12 (tizenkét) éven alóli gyermekek ezen ünnepi szentmise tartamára egyáltalán nem nyerhetnek beocsújtást a templomba.

További tájékoztatás közli a rendezőbizottság, hogy az ünnepi szentmise alkalmával a királyi család tagjai részére a sanctuáriumban: a magas kormány és főpapság tagjai, idegen országok és a királyi udvartartás képviselői, a főrendi és képviselőház elnökei, a közös hadsereg és honvédség legmagasabb rangú tőrszisztjei és a többi hatóságok legfőbb képviselői részére: a két stallumban és azok előtt elhelyezett — névleg megjelölt ülőhelyek fognak fenntartani; a stallumok előtti téren a templom főhajójában levő padok, járdák, — egészen a szószék előtti középfutárjig, kizárólag a meghívott magas állású vendégek és a hatóságok képviselői részére lesznek fenntartva.

A szószéktől a templom főbejártaig levő padok és járdák pedig a többi ünnepelő közönség, illetve a város különböző hatóságai, testületei és intézetei képviselőinek családtagjai részére fog rendelkezésre állani olyként, hogy a jobboldali (lourdesi Mária oltár felől) részen a nők, a baloldali részen pedig a férfiak fognak elhelyezkedni.

Reggeli fél 9 órán tul csakis a meghívott vendégek és a hatóságok képviselői fognak beocsújtani; a szentmise kezdetével pedig a templomba többé senki sem nyerhet beocsújtást.

Minden tolongásnak elkerülése véget, a rendező bizottság azon további kéressel járul a hívőkhoz és nagyerdemű közönséghez, méltóztassanak az ünnepi szentmise befejeztével helyeiket csakis akkor elhagyni és a templomból csakis akkor távozni, a midőn a királyi család tagjai, szeretett főpásztorunk és a segédkező papság, valamint a meghívott vendégek a templomot már elhagyták, valamint méltóztassanak a jelvényvel ellátott rendező bizottság tagjainak rendelkezéseit figyelemre méltatni.

Kolozsvár, 1901. október hó 6-án.

A kolozsvári r. kath. egyházközség választmánya megbízásából:

Pollák Lajos s. k. rend. biz. elnök.

IRODALOM.

Inkognitóban és egyéb elbeszélések. (Kövry Arthur rajzaival. Egy kötet elbeszélést adok ki december végére. Mindmennyi különböző irányú igaz történetesek; apró historikus lesznek — apró emberekről. A kötet ízléses nyomdai kiállításban jelenik meg. Kövry Arthur rajzaival illusztrálva. Ára 2 korona. Öt előfizető után egy tiszteletpéldánnyal szolgálunk. Az előfizetési ívet az előfizetési összeggel együtt november hó 20-ig kérem hozzáam (Kolozsvár, Deák Ferencz-utca 35. szám) beküldeni. Kolozsvárt, 1902. Szeptember havában. Hankó Elemér.

MINDENFÉLE.

— okt. 7.

— A Mátyás király-szobor leleplezési ünnepélyének sorrendje 1902. október hó 12-én délelőtti.

1. Ünnepélyes istentisztelet a Mátyás király-terti Szent Mihály-templomban. Kezdeté pontban 9 órakor. A meghívottak a templom déli bejáratján át háromnegyed 9 óráig a részükre fenntartott helyekhez.

II. Istentisztelet után fölvonulás a szobor előtt kijelölt helyekhez.

Elhelyezkedés után d. e. 10 órakor:

1. Szózat. éneklí az egyesült kolozsvári dalkörök.

2. Széll Kálmán miniszterelnök beszéde.

3. Ő Császári és Apostoli Királyi Felsőleg legmagasabb személyének képviselője, József főherceg ű feusége, engedélyt ad a szobor leleplezésre.

4. A szobor leleplezése. Hymnusz. Előadják a kolozsvári egyesült dalkörök.

5. Hegedüs Sándor, v. b. t. t. szoborbizottsági elnök a szobrot átadja a város közönségének.

6. Szvaesina Géza polgármester a szobrot átveszi.

7. Jozsef főherceg ű fensége a szobrot Fadrusz János, a szobor alkotójának vezetése mellett megtekinti.

8. Mátyás király emléke. Dal. Szóló Attilától. Előadják az egyesült dalkörök a m. kir. honvédeknek ki-szerete mellett.

9. A fenségek elvonulása.

— Mikor érkezik József főherceg. Az eddigi megállapodások szerint József főherceg, ki a királyt fogja képviselni a szobor leleplezésén; október 11-én, azz szombaton délután 4 óra 42 perczkor érkezik Kolozsvára.

— Ünnepélyes fogadás. József főherceg és a minisztereket a szombaton a pályaháznál ünnepélyesen fogja fogadni a város és a szobor leleplezési ünnepélyt rendező bizottság. — Az üdvözlő beszédet

a gondolat menetét tovább folytatni és a belső szobába menve, leült az íróasztalához és egy ideig sajátoságossá összpontosította kifejezésével az arcán gyorsan írt. Aztán borítékba tette a levelet, a nélkül, hogy átolvasta volna és Weston Kóra kisasszonyhoz címizte.

Az után átlöközte az estére; a legény már kipakolta a ruhát és mindent elkészített — olyan figyelem, a mint ő mosolygott, mert nagyon kevés kiszolgálásról volt szókva — és úgy találva, hogy a torony csiga lépője a kertbe vezetett, lement oda, mert egy fél órával valamivel több szabad ideje volt mielőtt az ebédért a szalonba meg kellett jellelnie.

— Nem engedem magam megigéztetni — mondá félhangon, a mint a porondos uton járt. — A romantikával végeztem! Ezentul csendes próza lesz az életem; én választottam az utamat és azon szándékoztam menni. Oly rég ideje mióta ladyk társaságában voltam, hogy veszőlyben vagyok bolondná lenni; de ügyvelnem kell magamra. Elvégre is, nem akarták elhívetni velem, hogy lady Vale egy ügyes számító asszony? Az e, vagy nem az — annak a megítélésére nem tartozik reám; de szükségem van, hogy a szelid bánat szemérem elbűvöljön. Én nem kívánok itten intimitásba jönni. Ezt az egy látogatást a családi összeköttetésért teszem, de ez a látogatás rövid lesz és nem fogok ismét eljönni. Egy ilyen ház a milyen ez, elrontaná az embert az az élet redlőitására.

Egy dallamos hang édes éneke ütötte meg a fülét. Mielőtt ideje lett volna megmondani, hogy ott maradjon e vagy elmenjen, szemlélte szembe találta magát Florencel. Esteli ruhában volt, fehér virágokkal a hajában és egy sor gyöngygyal a fehér nyakán. Florencé felé nézett rá, azzal a ragyogó tekintettel, melyet az ifjú már korábban észre vett és a következő percben lassan sétált a lady oldala mellett, míg az beszélt neki a kertről és annak a sokféle kincseiről, lady Valeról, a madárai életéről, haza jövőleikről és a saját élvezetéről a szép tavasz és nyári időben, melyek most egymásba voltak olvadva. A

Florence hangjának a sajátoságos gazdag dallamos kadenciája volt az, a mi először leginkább feltűnt előtte, a mint mellette sötét hallgatta, de saját maga keveset beszélt. Nem öntudatosan tette az összehasonlítást, de a Kóra éles és magas hangjától és azon különös intonációjától, a mit ő az Amerikai pajtásaitól elsajátított és a mitől soha sem tudott teljesen megszabadulni, oly különböző volt. A Kóra beszédének volt. A Kóra beszédének az a intonáció bizonyos pikánságot adott. De két hang nem különbözhetett jobban, mint az ővé és a Stafford Florencé és ezek a lágy hangok sajátoságos vibrálásukkal csilapítólag érintették a Russell fülét és csendesítőleg hatottak az idegeire, melyek az utóbbi napok alatt feszültek voltak.

Az egész házat meg nyugtató csend érzete hatotta át. És Russell mind inkább érezte azt magára szállni, a mint az este előre haladt. Ő maga nagyon hallgatag volt és midőn beszélt, szavait gyakranban intezte lady Geraldinhoz mint a két fiatal nőhöz. De a virág illatos szobában ült, kissé félre vonulva a többiekől és mint ha Florence zenéjét és az utatársak között, kik együtt voltak a hajón, a szép Madéra szigetéről való beszélgetést, melyet mindnyájan ösmertek.

Ot álmodozó gondolatainak a szövése egyedül hagyta. Nem tették az est hősvé, mint Railtonban, valahányszor az utóbbi időben oda volt hiva ebédre. Nem hivatoztak a véleményére, tapasztalatára, tetszésére. Senki sem sürgöttört körölte bókakat mondva neki, és kérdéseket intézve hozzá.

És most érezni kezdte a különbséget. Oly hosszaz ideig volt távol a világtól, hogy midőn a Westonok először meghívták, szinte elfelejtette, hogy az otthoni élet milyen volt és azoknak a vidám csevegések és félig öntudatlan hízlegések mulatáit. De most majd nem undorral gondolt azokra. Mennyivel rokonszenvesebb volt ez a csendes gyugalom, ez a finom műveltség! Ezek vissza hozták emlékébe saját gyermekkorának az otthonát, az anyját, a ki ottan boldogságot árasztott maga körül, kinek drága emléke

iránt ő még mindig majd nem imáddással adózott.

Ekkor Ponsonbynak azokról „a közönséges Westonokról” mondott megvető szavai magához térítettek. Megremült midőn e szavaknak az igazságát realizálta. Oszinte, barátságos, jó kedélyű teremtesek voltak és szívesen tanusították iránta és ő mégis, ámbár győltte magát, a miért rolok úgy gondolkozott — érezte, hogy azok valóságilag nem az ő világából valók voltak. — Évédest követett el midőn azoknak a barátaságok közlekedését elfogadta? Tévédést követett el midőn —

De nem akarta ezt a gondolat menetet elkövetni. Kóra nem azokhoz tartozott és legutóbban tudják, hogy mi volt az, olyan rokonokkal bírt, akik nem egészen a saját világukból valók voltak. Nem szükséges, hogy szakítás, haláltánc vagy érzelmek megértése legyen; de talán az a bensőséges közlekedés elfogadta? Tévédést követett el midőn —

De nem akarta ezt a gondolat menetet elkövetni. Kóra nem azokhoz tartozott és legutóbban tudják, hogy mi volt az, olyan rokonokkal bírt, akik nem egészen a saját világukból valók voltak. Nem szükséges, hogy szakítás, haláltánc vagy érzelmek megértése legyen; de talán az a bensőséges közlekedés elfogadta? Tévédést követett el midőn —

De nem akarta ezt a gondolat menetet elkövetni. Kóra nem azokhoz tartozott és legutóbban tudják, hogy mi volt az, olyan rokonokkal bírt, akik nem egészen a saját világukból valók voltak. Nem szükséges, hogy szakítás, haláltánc vagy érzelmek megértése legyen; de talán az a bensőséges közlekedés elfogadta? Tévédést követett el midőn —

De nem akarta ezt a gondolat menetet elkövetni. Kóra nem azokhoz tartozott és legutóbban tudják, hogy mi volt az, olyan rokonokkal bírt, akik nem egészen a saját világukból valók voltak. Nem szükséges, hogy szakítás, haláltánc vagy érzelmek megértése legyen; de talán az a bensőséges közlekedés elfogadta? Tévédést követett el midőn —

Russel udvarias volt iránta, de semmiféle egyességi ígéretet sem tett. A sértett büszkeség érzetét, és rokona özvegye iránti bizalmatlanságát még nem győzte le egészen. Még mindig meg volt az az érzése, hogy ha az őszinte lett volna, reá bírhatta volna sir Geoffreyt, hogy igazságosabban végrendeletet csináljon, teljesen megelégedve arról, hogy Sir Geoffrey a gyermekét és örökösét, kinek korai halála oly nagy változást csinált mindenben, csak kevés idővel élte tul. — Azonkívül, reá nézve oly sok függött azon választól, melyet Kórától várt. Ha ő egy gazdag leánnyal fel házasságra, a lady Vale részéről fel ajánlottól szolgálatoktól teljesen függetlennek teheti magát. — Ha az a házasság nem történik meg, még mindig lesz ideje megmondani, ha vajjon nem volt e némi igazság azon igényben, melyre lady Vale utalt, hogy a Vale uradalom jövedelmének egy részét méltányos dolog volna Valton udvarnak a helyre állítására fordítani.

Téhat az interjú elég jól folyt le, habár némi hidegséggel a Russell részéről. De hidegsége mellett nagyon finom és udvarias volt és midőn későbbben Aura elmondta Florencnek, hogy mi történt, elégtelenségét fejezte ki az ifjú atitűdjá felett.

Délután Ponsonby kikocsikázott az aszszonyokkal; de Russell kimentette magát és Florence kutyáinak a társaságában egy hosszú sétát tett. Ez Ponsonbynak a kívánságával talált és ő igyekezett magát kellemesé tenni. Szinte megrémült midőn felfedezte, hogy a szegény társalkodóné képe mily mélyen vésődött a szívébe. Szerelmes lett Florencbe és ugyan akkor mind jobban jobban elhatározta, hogy mindent elkövet a mi hatalmában állott, hogy lady Vale kezét megnyerje.

Ez nehéz helyzet volt, de Ponsonby bizott a saját furlangosságába és igéző tehetőségbe. Ő már eddig is sok nehézségen tört utat magának. És itt nem szándékozott kudarcot vallani.

Gonosz gondolatok jöttek a fejébe a mint a helyzetét át tekintette és össze szo-

Szvacsiná Géza polgármester fogja tartani. A rendező bizottság figyelmezteti a közönséget, hogy ez alkalommal a peronra csak külön jeggyel lehet lépni és ünneplő ruhában lehet megjelenni.

— **Hol fog lakni József főherceg?** József főhercegnek lakásul a nemzeti Kaszinó termeit, a melyek a fővárosi kaszinóba vannak, rendezik be nagy fényvel. A rendezéssel és díszítéssel Duchonyi János, jónövű kárpitosunk van megbízva.

— **Mikor érkeznek a miniszterek?** A miniszterek közül eddig a következők ígérték meg, hogy lejönnék a szobor leleplezésére: Széll Kálmán, báró Fehérvári Géza, Walssics Gyula, Láng Lajos, Darányi Ignác, Plosz Sándor a kik szombaton az esti gyórvonattal, 10 órakor érkeznek Kolozsvárra.

— **Az ünnepségek kezdete.** A szobor leleplezésével kapcsolatos ünnepségek már szombaton kezdték el. Az első ünnepélyes aktus az indóháznál fog lefolyni, midőn József főherceg és a miniszterek megérkeznek, a kiket a fogatok hosszú sora fog bekísérni a városba. Ugyanez nap este a zenekarok bejárája a város főbb utcáit.

— **Szerenád.** A kolozsvári dalegyletek már hetek óta nagyban készülnek arra a szerenádra, melyet szombaton este 7 órakor fognak előadni a József főherceg lakása előtt.

— **Világítás és lámpionos menet.** A polgármester felhívta a lakosságot, hogy szombaton este világítsák ki ablakaikat. A felhívásnak bizonyára mindenki örömmel fog eleget tenni s ígygenként fog mentől szebben világítani. Igen szépek ígérkezik ez esetre a lámpionos menet, melyet az iskolák tanulójúfjúsága fog rendezni. Ez is 7 órakor fog kezdődni s József főherceg lakása előtt fog elvonulni.

— **Gotterhalté a Mátyás ünnep.** Az a szomorú hír terjedt el városunkban, hogy a Mátyás-szobor leleplezési ünnepélyen a katonák zenekar a Gotterhaltet fogja játszani. Nem tudjuk, mennyiben felel meg ez szomorú hírreltelés a valóságnak, de ha igaz, akkor az ünnepélynek ez lesz az egyetlen keserő mozzanata. Mert elképzelhetetlen, hogy a legnagyobb magyar király emlékeztetnek szentelt ünnepe, helye legyen annak a Gotterhaltnek, a melyhez a magyar nemzet gyásznapjainak emlékei fűződnek. Vajha lehetséges volna, hogy elmúlják tőlünk e keserű pohár.

— **Mátyás-ünnep és a záróra.** A rendőrség lázas munkájában bizonyára megfog feledkezni arról, hogy az ünnepségek alatt a zárórát felfüggeszse. Pedig erre feltétlen szükség lesz, mert igen sokan, kik nem fognak szálláshoz jutni, vendéglőkben és kávéházakban lesznek kénytelenek az éjtel eltölténi. Azért a zárórát önkéntelen fel kell függeszteni három napra.

— **Lipésében készült Mátyás-szobor.** A Mátyás szobor bizottság és Kolozsvár városa kizárólagos jogot engedett a Mátyás szobor képeinek sokszorosítására. Ugy látszik azonban, hogy nem kötelezték az illető üzletembert arra, hogy Magyarországon magyar művészek és iparosokkal készíttesse a példányokat. Ma két levelezt lapot is kaptunk, a melyeken elítélik a várost és helytelenítik a szobor bizottság elnézését. Egyszerű fénynyomtatokról van szó, a melyet hazánkban vidéken is ép oly műveltséggel és olcsón állítanak ki a nyomdák, mint a külföldön. — Mégis a beküldött két lapon ez a czég áll:

Mátyás király Születésiháza.

A feliratok is hibásak. Egyiken ilyen feliratot lehet olvasni:

Dr. Frenker C. Leipzig 19788. 17989.

Felhívjuk a szobor bizottság figyelmét ezekre. E külföldi ipart támogató czégtől a jogot vonja meg. E kártyákat koboztassa el. Készítsen a vendégek ide jövetéle alkalmára magyar nyomdákban kártyákat. Szomorú dolog az, hogy még a Mátyás szobor ünnepel is a német iparnak adozunk.

— **Bankettek.** Október 12-én vasárnap két bankett lesz. Egyik a Központi Szálloda disztérben, a másik a New-York Szállodában. Mindkét bankett délután fél 6 órakor kezdődik. Az egyiknek 15 korona, a másikon 30 korona a részvételi díj.

— **József Ágost főherceg és neje nem jönnek.** A belga királyi családban történt gyász miatt József Ágost főherceg és neje Augustus főhercegné, a ki az Eke Erzsébet lobogójának zászlóánya tisztelt fogadta el, nem jönnek le az ünnepélyre.

— **Mit dolgoztak a mentők?** A kolozsvári mentőegyesület tagjai a múlt hónapban 191 esetben vonultak ki. Öngyilkossághoz 1 alkalommal. Az élet most úgy látszik nem keserű. Nem sokan dobják el magukat. Kilencvenhét sérült fordult elő a múlt hó folyamán. Ebből vágott seb 13, szurt, szakított seb 44. A löfögyvernek is szerepe volt. 3 lövés, 2 kutyá harapási és számos más sebet kötözték be. A mentők a humanizmus érdekében nagyon szépen dolgoztak.

— **Egyetemi hallgatók betegsegélyzője.** Rég érzett hiányon akarnak ezel segíteni. Az egyetemi ifjúságnak, mint testületnek, — az Egyetemi Körben — már van mindenféle segítő egyesülete, csak a legfontosabbja, a legszükségesebbje hiányzik — a betegsegélyző. Ennek a megalapítását vették — a mint értesültünk — erősen programba. A kivitelt ele azonban több oldalról akadály gördül, melyek legfőbbje a pénzhiány. A nemes tervet mégis úgy gondolják kivihetőnek, hogy a még szintén tervben levő Diákotthonnal kapcsolatos létesítik a betegsegélyzőt. Sok sikert kívánunk ennek az életre való, nemes eszmének a megtestesítésére.

— **A szép művészeti társaság gyűlése.** Népes gyűlést tartott tegnap délután Feilitzsch Arthur br. elnökölte alatt a szép művészeti társaság igazgatósága. Jelen voltak: Peille Róbert igazgató, Veres Zoltán titkár, Széchy Ákos pénztárnok, Debrecezeny Béla jegyző, Kóváry Endre, Marselék Ferencz, Melku Vince, Biasini Mariska, dr. Apáthy István, Gráf Jakab, Pákey Lajos,

Veress Elemér, dr. Márky Sándor, Vezsényi Béla, dr. Lázár Ernő, Kuskó István.

Elnök elmondja, hogy Walssics Gyula kultuszminiszterrel, valamint több intézőnél személyesen tisztelegtek. A művészeket is felkeresték.

Ennek eredménye, hogy dr. Walssics Gyula a kiállítás 2000 koronával támogatja. Egy szép gyűjteményű közíncset képező gyűjteményt fog Kolozsvár létesíteni az erdélyi múzeummal kapcsolatban.

A megnyitáson a miniszter részt vesz. Ezen csak tagok vehetnek részt. Meghívókat nem adnak ki. Hölgyeknek, tekintettel a helyiségek szűk voltára, 40 darab 5 koronás jegyet adnak ki.

A megnyitáson részvételüket bejelentették: Gr. Apónyi Albert ház elnök, Sebők Zsigmond, Alexander Bernát, Komjáthy, Zborai képviselők stb.

Azután az igazgató tette meg jelentését. A kiállítás nagy arányokban halad. Gyönyörű lesz. 500-nál több, értékes műtárgy lesz izlésesen kiállítva.

— **Ereklje muzeum jövője.** Terjedelmes tudósítást kaptunk az ereklje muzeum igazgatóságának vasárnapi gyűléséről. A tudósítás tárgyalma miatt teljes egészében nem közölhetjük. Annnyit megemlítnék, hogy a gyűlés a muzeum sorsa és jövője körül forgott. Felhagytak az, hogy egy más városlételepítés-sék át a hazafias és kulturális intézmény, a mely palotát épít s fenntartására évente ezreket áldozni kész Kolozsvár város ezzel szemben a legmósból teljesíti védői tisztjét. Minden kérdés elől ki tér, vagy nem felel rá. Sőt tudomásunk sem látszik venni a muzeumból.

A gyűlésen illusztrált társaság jelent meg, a kik szebbnél-szebb beszédet tartottak. Deaky vezette a gyűlést. Hozzá szölk a tárgyhöz: Sándor József, dr. Török István, Kossuthányi Ignác, Kovács János, Nagy Pál, Hóry Béla, Debrecezeny Béla, Kuskó István és mások. A gyűlés elfogadta dr. Kossuthányi Ignác azt a javaslatát, hogy a város minden elutasított kérelmében ismételt kerestessék meg. Valamint hozzá járult Sándor József org. képviselő ana propezióhoz is, hogy forduljon a muzeum a védői tisztet teljesítő és forráshoz, a város közönségéhez. Tartson kerületenkint nép gyűléseket. Ut jejtsek fel, hogy miről van szó? Meg van győződve, hogy Kolozsvár polgársága mint egy ember kívánni fogja, hogy a város megfelelő támogatása által a muzeum jövője biztosítsák. Angliát is a meetingek kormányozzák. Egyetértő köz értelet torentéséért kérezzük meg mi a közvéleményt. Tegyük a kezünket Kolozsvár város közönsége szívére. A gyűlés megbízta az elnökséget, hogy szükség esete a nép gyűléseket elő készítse. A nagyon szép gyűlésről a részletes tudósítást a Történelmi Lapok közölsébi száma egész terjedelmében fogja közölni.

— **Honvédek Pantheona.** Rendkívül értékes arczkép gyűjteménnyel gazdagodott az Orsz. Tört. Ereklje muzeumában létesített honvédek Pantheona az Eperjesen még ma is élő 1848—49-iki hős honvédek arczképeivel. Divald Károly fia eperesi fényképész a hazafias czélra teljesen díjtalanul fényképezte az Eperjesen még ma élő és függetlenségi harcunkban részt vett hős honvédek. Tizennégy arczképet és a hozzá tartozó életrajzi adatokat beküldte az Orsz. Történelmi Ereklje muzeumnak. Az eperjesi hősönvédek között a nagy idők kimagasló alakjai közül többekkel találkoznak a kiknek életrajzi adatai tanu bizonyosága annak, hogy az eperjesi 1348-asok mintá képei a haza szeretetnek. Eperjes büszke lehet rájuk. A hősök nevei a következők: Cserneki és Tarkói Desseffy Lajos őrnagy, Kubinyi Albert főhadnagy, deménfalvi Melioris Kálmán főhadnagy, Sándor Károly hadnagy, dr. Munk Henrik hadnagy, Raisz Ede hadnagy, Inakowszky József zászlótartó őrmester, Janovitz Adolf tüzemester, Kaszaniczky Antal őrmester, Viklusoszy János őrmester, L'apay János tizedes, Matisz Lyórkó András tizedes, Augustynyi János tizedes, Hudák György tizedes. Az értékes életrajzi adatokat az egyes arczképekkel együtt a kolozsvári Orsz. Tört. Ereklje muzeum hivatalos közlönye a „Történelmi Lapok“ legközelebbi száma egyenkint befogja mutatni olvasóinak.

— **Szent Antal felolvasó esték.** A Szent Antal kolozsvári gyermek menedékház javára, a téli és tavaszi idény alatt rendezni szokott felolvasó esték rendező bizottságtól vett értesítés szerint, a Szent Antal felolvasó esték IV-ik cziklusa f. hó 13-án hétfőn este 6 órakor a róm. kath. főgymnasium disztérben fog ismét megkezdetni, mely alkalommal dr. Erdélyi Károly a kegyesrendi főgymnasium igazgatója felolvasást tart „Képek a népköltészetből“ cziműl themáról. Ezen felolvasó esték, úgy mint előző éveken, október, április hónapokban, két hetenként fognak megtartatni.

— **Tribünjegyek kiadása.** A Mátyás-ünnepre most van folyamatban a tribünjegyek kiadása. A tribünöket a rendező-bizottság állította be s már is oly nagy az érdeklődés, hogy a bizottság a hozzáfutólók kérését alig tudja teljesíteni. Eddigélé mintegy hetszáz hölgynek adtak ki jegyet, s valószínűleg még további tribünről kell gondoskodni a rendezéséig.

— **Automobil közlekedés Kolozsvár a Mátyás ünnep alkalmával.** A következő sorokat vetjük: A Mátyás lovas szobor leleplezése alkalmával kívánatos lenne, ha a fővárosból egy néhány automobil omnibusz hoznának le, a forgalom lebonyolítása végett. Ez automobilok pótolnák a megszüntetett közúti vasut helyett a közlekedést.

— **Az Greg honvédek a vértanúk kiállításánál.** Az aradi gyásznap évfordulója alkalmából az öreg 48-as honvédek is elzarándokoltak az Orsz. Történelmi Ereklje Muzeum kiállításában látható vértanúk erekljéhez. Megható jelenetben volt része a látogatóknak midőn egy a honvédek közül könnyezve beszélte a többinek Damjanics hősteit, akinek hadserégében szolgált, a szolnoki diós napok emlékeit. A nagyszámú hallgatókat úgy a többi öreg honvédek könnyekig indította meg elbeszélésével. Az öreg a vidékről jött be Kolozsvárra, hogy a kiállítást a gyászos emlékü napon megtekintse.

— **Az egyetemi ifjúság október 6-iki ünnepélye.** Tegnap délután a városi vígadó nagyterme szép számú közönséget látott falai között.

Az aradi vértanúk emlékünnepélyét tartotta az egyetemi ifjúság, mint minden évben úgy ebben is díszes közönség részvételével.

Délután 4 órakor vette kezdetét az ünnepség, melyet Pálffy József az „Egyetemi Kör“ e. i. elnöke nyitott meg, szép szavakkal ecsetelve az ünnepély magasztosságát.

A hazafias elnöki megnyitót után Kertész István joghallgató lépett a dobogóra, s elszavaltja Paál Árpádnak mély érzéssel megírt alkalmi ódját. A sikerült szavazatot a közönség tapsaival taltalmazta.

Ezután következett volna az „Egyetemi Dalegylet“ éneke. Sajnos, nagyon sajnósen jelenség, hogy ez az igazán szép czélt szolgáló egylet éppen az ifjúság részvétlen-sége, indoklatlan közömbössége miatt nem prosperálhat.

E közömbösség miatt aztán maradt ki a műsorból az egyetemi dalegylet ének-száma, bár ha az egylet ügybuzgó vezetősége mindent elkövetett, hogy annak teljes szervezését mielőbb keresztül vihesse.

A Kertész szavazata után az ünnepi szónok: Benkő Sándor kezdett beszédjébe.

A magas szárnyalású, az ünnepi méltóságot, magasztosságot kifejező beszéd, az ünnepelő közönség figyelmét mindvégig leköltötte. A gyönyörű hasonlatokban gazdag beszéd méltán megérdemelte azon hatalmas tapsvihart, melyben a közönség a szónokot a beszéd elhangzása után részeltette.

Alig csillapult a taps Csorba Dezső lépett az emelvényre s harsány hangon, igaz közvetlenséggel szavaltta el alkalmi költeményét; rég az ideje, hogy nem hallottunk ily remek, átértett szavazatot.

A műsor utolsó pontját a Csikai Gyuri zenekara töltötte be, a Hymnuszt játszva el először a közönség ének kísérete mellett.

Ennek elhangzása után eljártotta a „Temetőben zug-bug a szél“ kezdetű népdalt, s a „Sulamith“-ből egy pár részletet. Nem mulaszthatjuk el, hogy elismeréssel ne adozzunk a derék, hazafias gondolkodású zenekarnak s ennek derék vezetője Csikai Gyuri-nak, ki az ünnepély műsorát remek játékkal mintegy megkoszorúzta.

A közönség átszellemülve, átérve a szép ünnepély magasztosságát, oslott szét, elismeréssel adozva az Egyetemi ifjúságnak, mely a hazafias ünnepélyek rendezésénél mindig elől szokott járni.

Az egyetemi tanács teljes számban vett részt az ünnepélyen dr. Schilling e. i. rektorral élén.

— **Retörés Szabolcska Mihály bátyjánál.** Szabolcska Mihály, a híres költőlelkésznek Karajenőn (Pestm.) lakó testvérébátyjánál, Szabolcska Lajosnál a tegnapielőtt virradó éjjelen ismeretlen tettesek betörték. Szabolcska Lajos a két rablót botlalt kiverte, de azok menekülés közben rálőttek. A golyó Szabolcska Lajos száján ment be és az állkapocsban akad meg. Még bizonytalan, vajon sikerül-e a golyót eltávolítani. Szabolcska Mihály ev. ref. lelkész tegnapielőtt testvérébátyjához utazott. Az eset Temesvárott is benső részvételt keltett, anél a tisztelőknél és szeretetnél fogva, mely-lyel Szabolcska Mihály iránt viseltetnek.

— **Értesítés.** Zsibő községében a folyó évi október hó 10-ére eső országos baromvadász miniszteri engedély folytán, az israeliták ünnepére való tekintetből folyó évi október hó 13-ára tetetett át.

— **A trafikokok vasárnapja.** A pénzügyminiszter tudvalevőleg megengedte, hogy vasárnap délután a trafikokus is pihenhessenek. A miniszternek ez a határozata már érvénybe lépett. A kereskedelmi alkalmazottak egy része attól tart, hogy a dohányárusok nem mind fognak élni a vasárnapi munkaszünet kedvezményével s ma azt a főlhivatást terjesztették szétlétben, hogy boykottálják mindazokat a trafikokat, a melyek vasárnap délután nyitva lesznek. Ez persze csak az érdekeltek egy kis csoportjának a kívánsága.

— **Téli Tízparancsolat.** A dr. Purjesz Ignác kitűnő szerkesztésében megjelenő „Egészségügyi Lapok“-ból vesszük a következő apróságot. Egy angol orvos az év hideg idejére a következő teli tízparancsolatot állította össze: 1. Eh gyomorral reggel ki ne lépj az utcára; 2. Ha meleg italt itál ne menj hideg levegőre; 3. Melledet és hátadat jó melegen tartsd; 4. Hideg levegőben az orrodan át végy lélekzetet; 5. A hátaddal se hideg falhoz, se meleg kályhához ne támaszkodjál; 6. Vasuti kocsiiban az ablak mellett ne állj; 7. Hideg, szabad helyen mozdulatlanul ne állj; 8. Télen az utcán ne beszél-gess; 9. Fűtőd meg minden nap és lehetőleg kora reggel, hogy a bőröd friss legyen; 10. Mielőtt lefeküdnél, melengsed meg a lábadat.

— **Az osztályorsjársíték hazása.** Az osztályorsjársíték tegnap huzason a következő nyere-ményeket sorolták ki:

10000 koronát nyert: 39240.
5000 koronát nyertek: 25373 70206 56960 70262 42434.

20000 koronát nyertek: 77203 26570 12900 12294 82454 94756 94977 26892 41396 13918 42963 88320 65227 21898 30752 0826 46490 29726 67925 26148 9438 11333.

10000 koronát nyertek: 60481 3741635620 10767 46713 25045 98228 12900 49305 4061 75177 64765 78646 10367 3738 53584 29101 46736 75428 79781 44022 49834 78745 36908 64483 72890 12244 41457 28717 30555 90427 65253 3138 1780 6943 79181 13544 97368 1766 7801 2994 22616 3377 74790 58847 90554 2089 85076 67390 96450 88028 13009 67675.

5000 koronát nyertek: 14 11375 15689 46496 21845 88784 54525 76818 7705 87597 76826 21579 67156 54332 61547 1148 85199 18460 36296 876 26475 54848 62890 23727 47745 39959 95564 31790 56930 38627 88887 3765 16964 8512 1210 51872 64739 73561 62229 43489 25091 17242 50342 26029 40038 73303 17951 19098 61003 39399 74755 77782 46547 6983 23460 2931 27752 65560 48273 50848 76509 1125 66212 49478 71108 99182 7957 27619 15947 23031 41091.

Gazdaság.

— *Hoagyan trágyázzuk a gyümölcsfákat?*

Itt van az ősz, s ezzel elkezdett ismét az az időpont, a midőn a gazdának meg kell már tennie az előintézkedéseket az iránt, hogy jövő évi termését biztosítsa. — Természet-szerűen fogják tehát találni olvasóink, ha néhány szóval mi is azok közé állunk, kik jó tanácsosul szolgálhatnak egyik másik kérdésben az arra szorulóknak. — A kérdésre, hogy hogyan trágyázzuk a gyümölcsfákat, más válasz általánosságban nem adhatunk, mint azt, hogy az a körülményektől függ. — Miután a trágyával elsősorban a gyökérzetet kell gazdagítani, csináljunk a fakorona nagyságához mérten megfelelő tányért, hogy abban a trágya jól elosztható legyen, mert épen itt találhatjuk meg azon hajszálgyöke-reket, melyek a tápanyag felvételét eszközözik.

Fiatál gyümölcsfáknál, körülbelül 10 évesekig legjobb a tányérnak káhuval és káimittal való behintése ősszel, továbbá chailisátrómalt tavasszal. — Nagyon ajánlatos továbbá fiatal fáknál a hideg trágyalé-val való öntözés is és pedig úgy, hogy a felásott tányér szélein egy csekély árkot csinálunk s a trágyalévet ebbe beleöntjük.

Idősebb fáknál a trágyázás aként eszközlendő, hogy a korona nagysága tányéron kevés távolságra a fatörzstől sekély árkokat,

vagy gödröket ásunk ásóval és nem föld-fúróval s a sekély árokba ősszel hig trágya-levet öntünk, tavasszal pedig fahamut, kait-nitot és szuperfoszfátot.

A mi a késő őszi trágyázást illeti, ennek igen nagy előnye az, hogy a téli nedvesség a tél folyamán lehetővé teszi a trágya egyenletes elosztását s így késlethez hoz olyan tápanyagokat, melyre a fának épen tavasszal van legnagyobb szüksége. — Az őszi trágyázás rendkívül előnyös a fa gyarapodására, s a tavaszi pedig a termés mennyiségének és minőségének fokozására. — Általában a gyümölcstermelők azt is tapasztalták még, hogy a foszforosavban gazdag trágyák inkább a termésnövekedést emelkedését segítik elő, a nitrogénus trágyák pedig főként a fa gyarapodását siettetik.

LEGUJABB.

Az „Ellenzék“ táviratai, telefontudósításai és sürgönylevelei.

A kiegyezés vajudása.

Bécs, okt. 7.

A király ma reggel nyolcz órakor egy órai kihallgatáson fogadta Széll Kálmán miniszterelnököt.

Széll ma délután Budapestre utazik, hogy ottan részt vegyen a kormánypart értekezletén, a hol a párt nagy óvácszóiban fogja részesíteni.

A miniszterelnöktől ezen az értekezleten fontos nyilatkozatokat várnak.

Az itteni lapok újból hangsúlyozzák, hogy mindkét miniszterelnök beadta lemondását, de a felség nem fogadta el.

A képviselőház bemutatása.

Budapest, okt. 7.

Apponyi Albert gróf az újságíróknak bemutatta az új Házat. Azután a buffetben villásreggelire hívta meg az újságírókat, kiknek nevében Rákosi Viktor köszöntötte fel Apponyit.

Apponyi megköszönte az üdvözlést megemlékezett a sajtó érdeméről. Beszéde végén így szólt:

Annak idején elleneztem a Ház építését, de most már nem.

A díszes épület országunk büszkesége. Szeressük most mindnyáján.

Sztrájk.

Budapest, október, 8.

A nagyváradi ács- és köműves-munkások tegnap gyűlésükön kimondották a sztrájkot. A munka úgy a városháza építésénél, mint máshol ma szünetelt. A munkások 38 fillér minimális oradiját követelnek. A munkaadók megfontolási időt kértek.

A szászok.

Budapest, okt. 7.

Nagyszébenből jelentik a Magyar Távirati Irodának: Szebenvármegye törvényhatósági bizottsága sajnálkozással vette tudomásul a belügyminiszternek a helységnek vonatkozó rendelkezését. A nemzetiségi törvény revíziójára vonatkozó pozsonyi körlevél tárgyalása során a románok azt indítványozták, hogy a törvényhatóság irjon fel az országgyűléshez, hogy gondoskodjék a törvény megtartásáról, a szászok nevében pedig Wolff azt indítványozta, hogy Pozsonyvármegye átiratát sajnálkozással vegyék tudomásul. A törvényhatósági bizottság végül mind a két indítványt elfogadta. Pozsonyvármegyének a választási törvény revíziójára vonatkozó átiratát a románok támogatták, de a többség napirendre tért az átirat fölött.

Főszerkesztő:

BARTHA MIKLÓS.

Felolós szerkesztő és lapfajlonos:

MAGYARY MIHÁLY

Nyilttér.*

— *Abrudbánya, szept. 30.*

Az „Ellenzék“ 222-ik számában a nyilttérben Boér Béla urnak egy ildom-talan kirohanása jelent meg. „Bajok a városi adminisztráció körül“ czimű levélre adott válaszmra. En hasonló módon felelni sem nem tudok, sem nem akarok. Nem pedig azért, mert sokkal inkább tiszteltem az Ellenzék tisztelt olvasó közönségét sem, hogy ilyen modorban feleljek s nem azért sem, mert az ilyen modorhoz nem szoktam és hagyom azt P. R. urnak, mert azt tartom, hogy mindenki olyan tollal cselekszik, a milyen van.

Tartoznám ugyan ezen kirohanásért ezen urat kérdőre vonni, de különböző okoknál fogva, melyeket most még nem szölköztetek, nem tehetem. Tőle elégtételt nem kérhetek. Így tehát azt számba nem veszem, arra nem reflektálok, mert úgy sem hallszik valami az égbe.

De a nagyérdemű olvasó közönségnek tartozom azzal, hogy levelemben iriakat mint valóságot bizonyítsam s azt teszem a következőkben:

Azt írtam, hogy 153 ezer forint állam kötvény el kallódott s ez igaz, mert tény és mert bizonyítja a képviselő testületnek felvett jegyzőkönyve, mely szerint elhatároztatt, hogy a 153 ezer frt értékű állam-papír el adassék, hogy abból a B. B. pol-

*) E rovat alatti közleményekért semmi felelősséget nem vállal a szerk.

gármestersége alatt felvett kölcsönök melyeknek kamatait a város már fizetni képtelen volt, kifizetessék. Ezen határozatot a belügy miniszter ur is megerősítette és a papírok el is adattak. Azokból egy rész, miután a papírok kamatja nagyobb volt mint a kölcsön meg tartatott, de az ma is adossággal meg terhelve van.

Kérdés tárgya lehet, hogy a kölcsönök mire vették fel? Tájékoztatl azt is megmondom, rohamos építkezésre. B. B. ur építettet hatra vakra, iskolát, óvodát. Ehez államsegélyt kapott. Ezt igazán jól és helyesen tette. Azért dicséretet érdemel. Építette díszes városházat és egy vendéglőt, mondjuk hogy az első is jól tette de, hogy építette a vendéglőt, mely 92 ezer forintba került és csak 32 ezerre irányoztatott elő és mégis csak 3 1/2-ot jóvedelmek ez már absurdum. Hiszen az állampapíroz 4 és 1/2 %-ot jóvedelmek, tehát joggal irhattam és irhatom, hogy a 153 ezer frt elkallódott, s ha még hozzá veszem ezen összeghez a kizárólagos ital kimerési több évi jóvedelm 26 ezer forintot, mely a többi után vett, úgy ezen állításom is bizonyítja van. De állításomat támogatja az a körülmény is, mely az építésnél közre játszott és támogatja sok más esetben is, de, mert részletekbe menni nem akarok, tehát ezen pontot be fejezem. Írtam, hogy 25—28 ezer frt pénz is el kallódott, no hát ezt is fenn-tartom és jogosan, mert a városi tanácsnál is megtalálható fegyelmi iratok tanusítják, hogy az építető B. B. ur 25 ezer frtot a költsön vett pénzből magánál tartott és abból költelekett, bőven és tetszése szerint. Több polgár panasza

1125—1902.

1—1

Sz. 8642—902

1043. 2—3

Árverési hirdetmény.

Alulírt bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-cz. 102. §-a értelmében közzhírre teszi, hogy a budapesti kir. törvényszéknek 1900 évi 42133 számú végzése következtében Dr. Tholnay Lipót bpesti ügyvéd által képviselt Bloch József javára Grosz Frigyes ellen 695 kor. s jár. erejéig elrend. 1901 évi július hó 30-án fogatosított kielégítési végrehajtás útján felül foglalt és 3958 kor-ra becsült következő ingóságok, u. m. bolti állványok, kerékpárok, különféle varrógépek nyilvános árverésen eladotnak.

Mely árverésnek a helyi városi kir. járásbíró 1902 évi V. 1. 146/3 számú végzése folytán 429 kor. 20 fill. tőkekövetelés, és egyéb törvényes költségek erejéig Kolozsvárt Egyetem-utca 2. sz. alatti leendő eszközölésére 1902 évi október hó 8-ik napjának délelőtti 10 órája határidőül kitűztetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881 évi LX. t.-cz. 107 és 108 §-ai értelmében készpénzfizetés mellett a legtöbbet ígérőnek, szükség esetén becsáron alul is el fognak adni.

Amennyiben az árverezendő ingóságokat mások is le és felülfoglaltatják s azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881 évi LX. t.-cz. 120 §-a értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Kelt Kolozsvárt, 1902 évi szept. hó 7.

Ligeti József,
kir. bír. végrehajtó.

1330—1902.

104. 1—1

Árverési hirdetmény.

Alulírt bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-cz. 102. §-a értelmében közzhírre teszi, hogy a kolozsvári városi kir. járásbíró 1901. Sp. I. 535/4 számú végzése következtében Dobál Antal ügyvéd által képviselt kolozsvári ev. ref. kollégium javára Grosz Frigyes ellen 1122 K. 48 f. s jár. erejéig elrendelt 1901. évi aug. hó 8-án fogatosított kielégítési végrehajtás útján le és felül foglalt és 7301 kor-ra becsült következő ingóságok, u. m. házbútorok, bolti állványok, kerékpárok, különféle varrógépek, stb. nyilvános árverésen eladotnak.

Mely árverésnek a fenti kir. járásbíró 1901 évi V. 1. 1181/4 számú végzése folytán fenti tőkekövetelésre időközben fizetett 720 korona betudása után még hátralékos tőke és egyéb törvényes költségek erejéig Kolozsvárt — megkezdve — Farkas utca 20. sz. a. és folytatva Egyetem-utca 2. sz. a. leendő eszközölésére 1902 évi október hó 27-ik napjának délelőtti 10 órája határidőül kitűztetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok ezen árverésen az 1881 évi LX. t.-cz. 107. és 108 §-ai értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek, szükség esetén becsáron alul is el fognak adni.

Amennyiben az árverezendő ingóságokat mások is le és felülfoglaltatják s azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881 évi LX. t.-cz. 120 §-a értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Kelt Kolozsvárt 1902 évi szeptember hó 30. napján.

Ligeti József,
kir. bír. végrehajtó.

150—200 liter tej

kerestetik napi szállításra.

Ajánlat kisebb mennyiségre is tehető.
Megkeresések Kómálajka-utca 15. alá.
(Ferencz József-uton) 1047. 1—3.

Házvezető

gazdasszony előnyös föltételek mellett magános hivatalnokhoz kerestetik, — a ki egy rendezett háztartás önálló vezetésére magát képesnek ismeri, s a gyermekeket is szereti. Erre alkalmas korosabb hajadon, vagy fiatalabb gyermektelen intelligens nők ajánlata „Remény” jel alatt poste restante Álvincz-re keretik. 1048 1—3

Két német theologus

hajlandó németből vagy bármely humanistai szakból is

privátórákat adni.

Értekezhetni a kiadóhivatalban.

1045. 1—4.

Eladó

több kisebb ház Monostori-ut 121 stb. szám alatt 500 000 öles udvarral és kerttel, vízvezetékekkel, csatornával ellátva. Értekezhetni Bányai Sámuel és Fia iktetében. 1053 1—2 Kolozsvár Mátyás király-tér 8. sz.

A MÁTYÁS SZOBOR

leleplezése alkalmából szükséges

diszmagyar ékszer,

diszkardok és

diszljószerszámok

dus választékban kaphatók

WISINGER MÓRNÁL

BUDAPEST, IV. Kristóf-tér 2.

Ugyanott diszkeszerek kölcsönbe is

adotnak.

863. 13—15.

Hirdetmény.

Ezennel közzhírre tetetik, hogy a városunkban berendezendő villamos világításához 1902 november 1-től kezdődőleg egy a villamossági és gőzgép kezeléséhez értő gépész szükségeltetik. Elsőnek fizetése 1500 másodiké 1000 koronában lett megállapítva. Felkérletnek mindazok kik ezen állások valamelyikét elnyerni óhajtják, hogy a kellő bizonyítványokkal ellátott pályázatukat 1902 október 25-ig a városi tanácsához adják be.

Torda város tanácsától.

Tordán, 1902 évi október hó 2-án.

Velits Ödön
polgármester.

Viski
aljegyző.

Használt kocsi

könnyű félfedeli,

igen csinos

jó állapotban, majdnem új,

1054 1—5

olcsó árban

eladó.

Udvari kocsigyártónál.

A Mátyás-szobor

leleplezése alkalmára!!

Minden izlésű magyar, diszmagyar, kurucz és banderiumi esatlós ruhák

csakis

ÜTŐ A.

férfi szabó termében

Kossuth Lajos-utca 10. szám. (Régi unit. kollégium.)

szerezhetők be a legutányosabban.

Miután szabászi szakképzettségemet a nagyméltósági ipar és kereskedelemügyi m. kir. miniszter ur által engedélyezett ösztöndíj folytán Európa legelső intézetében Drezdában kitűntető eredménnyel szereztem.

Ennélfogva a szabászat terén előforduló mindennemű ur ruhákat ugyszintén papi palástokat és jelmezeket a legutolsó divat szerinti szabással a legmagasabb igényeknek megfelelően készítek el.

Legfőbb törekvésem oda irányul, hogy pontos, izléses jó munkával szolgálhassak nagybecsű rendelőknek, mivel termemben csakis elsőrangú és szakképzett munkásokkal dolgoztatok, mindezek folytán a nagyrabecsült rendelő közönség szíves pártfogását kérve maradok 869. 18—30.

Kiváló tisztelettel

Ütő Árpád.

H i r d e t é s e k

a legolcsóbb árban

felvétetnek a kiadó-hivatalban!

A ki téli tűzifa szükségletét idejekorán fedezni kívánja, ne mulassza el

Stotter Jakab tűzifa raktárát

Ferencz József-ut 41 szám alatt,

megtekintni, a hol

4 0 méter I. osztályu bükkfa házhoz szállítva 22 K.

4 0 „ válogatott hántott fa „ 24 K.

Teljes 4 0 méter I. oszt. bükkfa felaprítva és házhoz szállítva 26 K.

Teljes 4 0 méter válogatott vastag hántott fa felaprítva és házhoz szállítva 27 K.

100 kg kurtára aprított I. oszt. bükkfa 500 kg-tól fellebb 1 K. 50 f.

megrendelhető.

Nagyobb megrendelésnél, megállapodás szerint, kedvező fizetési feltételek.

Telefon szám 267.

4—30

ERDÉLYI**Természetes aszfalt gyár**

Brassó.

Elvállal mindenféle aszfaltírozásokat a legelőnyösebb árak és feltételek mellett.

I. osztályu 903 9—12.

Természetes Aszfalt.

Gyár: Noa.

Iroda: Uj-utcz 1. sz.

Épületek díszítését elvállalom.

Fodor József butorgyáros

cs. és kir. udvari szállító, kárpitos és díszítő.

BUDAPEST,

V. Nádor-utca 2.

KOLOZSVÁR,

Szentegyház-u. 6. (Status palota)

Kolozsvárt, Szentegyház utcái raktáiraiban állandóan nagy választék saját műhelyemben készült izléses és szolid kivitelben kész ebédülő, háló, szalon, férfi és leány szoba berendezésekből, a legegyszerűbbtől a legdíszesebb kivitelig.

Teljes lakás berendezések vállalata, rajzok szerint is, szigorúan stílszerű kivitelben.

867. 18—50.

Lelkiismeretes kiszolgálás! — Mérsékelt szabott árak!

szövetek zászlók és czimerekkel. Kölcsönképen is.

„KRISTALY” gőzmosó intézet

KOLOZSVÁRT, szemben a vasuti indóházzal.

TELEFONSZÁM 500.

TELEFONSZÁM 500.

A kor legújabb mosó és vasaló gépeivel felszerelve gőz és villanyerőre berendezve a leggyorsabban illetve a legrövidebb idő alatt tisztít azaz mos és vasal női és férfi fehérneműt oly tiszta szőpre, mintha csak új volna.

A díjak rendkívül mérsékelték, árjegyzék kíváncsra beküldetik,

A mosásnál tisztán és szappan és vizgőz használtatik, mindenféle a ruhaneműtől előtti rongálását előidéző anyag mellőztetik.

915. 13—50.

A fehérnemű az intézet saját fogatán szállítatik a gyárhoz és vissza díjmentesen.

Vidéki megbízások szintén pontosan eszközöltetnek.

Minden fajta függöny tisztítása igen olcsó árban felelősség mellett elvállaltatik.

Gyártelep a délutáni órákban megtekinthető.

Képviseli: M.-Vásárhelyi Volster Kálmán. M.-Ludason Maudula Farkas. Dedén Papp Jenő. Brassón Balasy J. keresk. Gy.-Fehérvárt Kohn Eliás. Déván Szöcs József.

Van szerencsém a n. é. helybeli és vidéki közönség becses tudomására hozni, hogy 18 évóta fenálló és jó hírnévnek örvendő

szobafestő- és mázoló üzletemet

Kolozsvárt, Óvár, Klastrom-utca 2. szám (saját ház.)

ujjonnan berendeztem s külföldi mintákkal és homlokzat gépekkel ellátam, mely abba a kellemes helyzetbe juttattott, hogy bármely

diszesebb munkák kivitelére is vállalkozhatom.

Több évi tapasztalatom, szakképzettségem alapján megrendelőmet pontos gyors és tiszta munkával biztosíthatom. Elvállalom utcáim homlokzatok lefestését a legdiszesebb kivitelben a legutányosabb árak mellett.

A helybeli és vidéki n. é. közönség további pártfogásáért esedezve maradok Tisztelettel

Benjámín Salamon

896. 15—30.

szobafestő és mázoló

Kolozsvárt, Óvár, Klastrom-utca 2. sz. saját ház.

Erdély egyedüli speciális kalap raktára.

Strasser Lajos

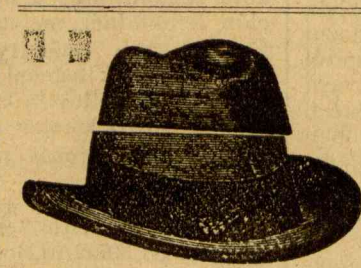
Főüzlet:

Wesselényi Miklós-utca 22. sz.

KOLOZSVÁRT.

Fiók-üzlet:

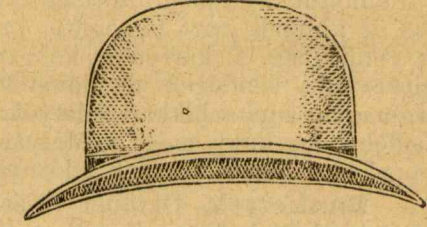
Egyetem-u. a New-Yorkkal szemben.

Kizárólagos raktár a leghiresebb bel- és külföldi kalapgyárakból.

Minden idényre új modellek a legdusabb választékban.

Vidéki megrendeléseket pontosan eszközöl.

921.

A nálam vett cylinder kalapok ingyen vasaltatnak.

13—50

Telefonsz. 399.

A kenyérlist fogyasztó közönség figyelmébe!

Telefonsz. 399.

A hét év óta fennálló és szolid alapokon vezetett üzletem t. vásárló közönsége előtt már rég bebizonyult tény és valóság, hogy az ország legjobb lisztjei, a legolcsóbb árban nálam

STERN JÓZSEF

lisztkereskedőnél, Wesselényi Miklós utca 12 szám alatt kaphatók.

Egy próba megrendelés elegendő, hogy arról bárki is meggyőződést szerezhesen. — Ugyanott a közönség kényelmére a legutányosabban mindennemű finom minőségű fűszerárak is, valamint elsőrendű, kitűnő minőségű

TÜZIFA

waggon és ölszáma, vágottfa mászként házhoz szállítva, teljes méret és felelősség mellett kaphatók.

TÜZIFA

972. 9—30.

STERN JÓZSEF liszt, fűszer és fakereskedő.

Gyár Jókai-utca 4. szám.

KOLOZSVÁR.

Raktár Mátyás király-tér 5. sz.

DEUTSCH MIKSA

első erdélyrészi sebészeti műszerek, kötszerek, látszerek, testgyejesítő gépek gyára, motor erőre berendezve.

a m. kir. Ferencz József tudomány egyetemi klinikák s a „Karolina” orsz. kórház és az ezzel kapcsolatos Ideg és Elmegyógyászati intézet valamint a „Veres-kereszt” stb. vidéki kórház szállítója.

Hol járó, testgyejesítő gépek, fűzők Hessing módszer szerint, mű és végtagok és más szakmába vágó gépek készülnek, javítás, köszörülés, nickelés gyorsan, jutányosan és kifogástalanul eszközöltetik.

Ujjonnan berendezett üzletében és raktárában villanygépek, irrigateurok, első minőségű „Párizsi látszerek, szemüvegek és távcsövek, Szolingeni zsebkések és ollók, borotvák, angol és francia köldök has és sérv kötők, gummi harisnyák, Dianna övök stb. dus választékot tart jutányos árban.

894. 11—50.

Gyár Jókai-utca 4. szám.

KOLOZSVÁR.

Raktár Mátyás király-tér 5. sz.

Házilag kezelt mosóda a „NEPTUN”-hoz megnyit

Kolozsvárt, Jókai-utca 2 szám, a New-York szállodával szemben. Házilag kezelve tisztítok minden e szakmába vágó fehérneműt a legszebb kivitelben, ugymint meknyasszonyi kelengyét izlésesen díszítve, legkényesebb pipere munkát felelősség mellett. Ing és gallér tűkönyvesen vasalva stb.

Uri házakhoz havi bérért mosást elvállalom.

A házi kezelést a ruha tartóssága mutatja meg.

A nagyérdemű közönség támogatásául kérem

967. 8—25.

Kiváló tisztelettel

HARASZTOSI GYÖRGY.